

T.C.

İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI YATIRIM PROGRAMI

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

RAPORU

Mart 2023

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	3
1- GENEL DEĞERLENDİRME	4
1.1. 2022 YILI YATIRIM PROGRAMI PROJE BİLGİLERİ	7
1.2. YATIRIMLARIN FİNANSMAN KAYNAKLARI	7
1.3. ÜNİVERSİTEMİZ YATIRIMLARININ FİNANSMAN KAYNAKLARI VE HARCAMA BİLGİLERİ	8
2- ÜNİVERSİTEMİZİN MEVCUT ÜRETİM/ HİZMET KAPASİTESİ	8
3- 2022 YILI YATIRIM UYGULAMALARI	9
4- 2022 YILI PROJE UYGULAMALARI	11
4.1. DEVAM EDEN PROJELER	11
4.2. TAMAMLANAN PROJELER	13

YÖNETİCİ ÖZETİ

Türkiye'nin en genç üniversitelerinden biri olan İzmir Demokrasi Üniversitesi, 7 Eylül 2016 tarih ve 29824 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 2809 sayılı Kanunun Ek 170. Maddesi ile kurulmuştur. 10 Fakülte, 3 Enstitü, 1 Yüksekokul, 2 Meslek Yüksekokulu ve 17 Uygulama ve Araştırma Merkezi yer alan Üniversitemizde, nitelikli insan gücü yetiştirmek, bilgi üretmek ve üretilen bilgileri toplum yararına sunmak Üniversitemizin sorumlulukları arasındadır.

Türkiye'nin genç ve dinamik üniversiteleri arasında yer alan ve hızla büyümekte olan Üniversitemizde 2022 yıl sonu itibarıyla 320 akademik, 85 idari personel ve 45 sürekli işçi görev yapmaktadır ve eğitim gören öğrenci sayısı ise 11.000'e yaklaşmıştır.

Üniversitemizde eğitim ve araştırma alt yapısının kurulması ve geliştirilmesi çalışmalarını hızlı bir şekilde devam etmekte olup, 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi ile Üniversitemize tahsis edilen yatırım ödenekleri ve bu ödeneklere konu projelere ilişkin detaylı bilgiler raporun ilgili kısımlarında ayrıntılı bir şekilde yer almaktadır.

Bu kapsamda, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 25'inci maddesi uyarınca hazırlanan, Üniversitemiz "2022 Yılı Yatırım Programı İzleme ve Değerlendirme Raporu" ilgili kurumların ve kamuoyunun bilgisine sunuyoruz.

Prof. Dr. Bedriye TUNÇSİPER

Rektör

1- GENEL DEĞERLENDİRME

MİSYON

İzmir Demokrasi Üniversitesi; bilim, sağlık, sanat, ekonomi, kültür ve teknolojiye katkı sağlamayı; etik değerleri gözeterek yenilikçi ve disiplinler arası araştırmalar yapmayı; nitelikli, eleştirel düşünebilen, geleceğe yön veren bireyler yetiştirerek topluma hizmet etmeyi görev edinmiştir.

VİZYON

Özgün ve yenilikçi bilimsel çalışmaları ve sunduğu nitelikli eğitim-öğretim hizmetleriyle, toplumsal gelişime öncülük eden, sorumluluk sahibi mezunlarıyla insanlığın geleceğine katkı sunan ve uluslararası tanınırlığı olan seçkin bir araştırma üniversitesi olmaktadır.

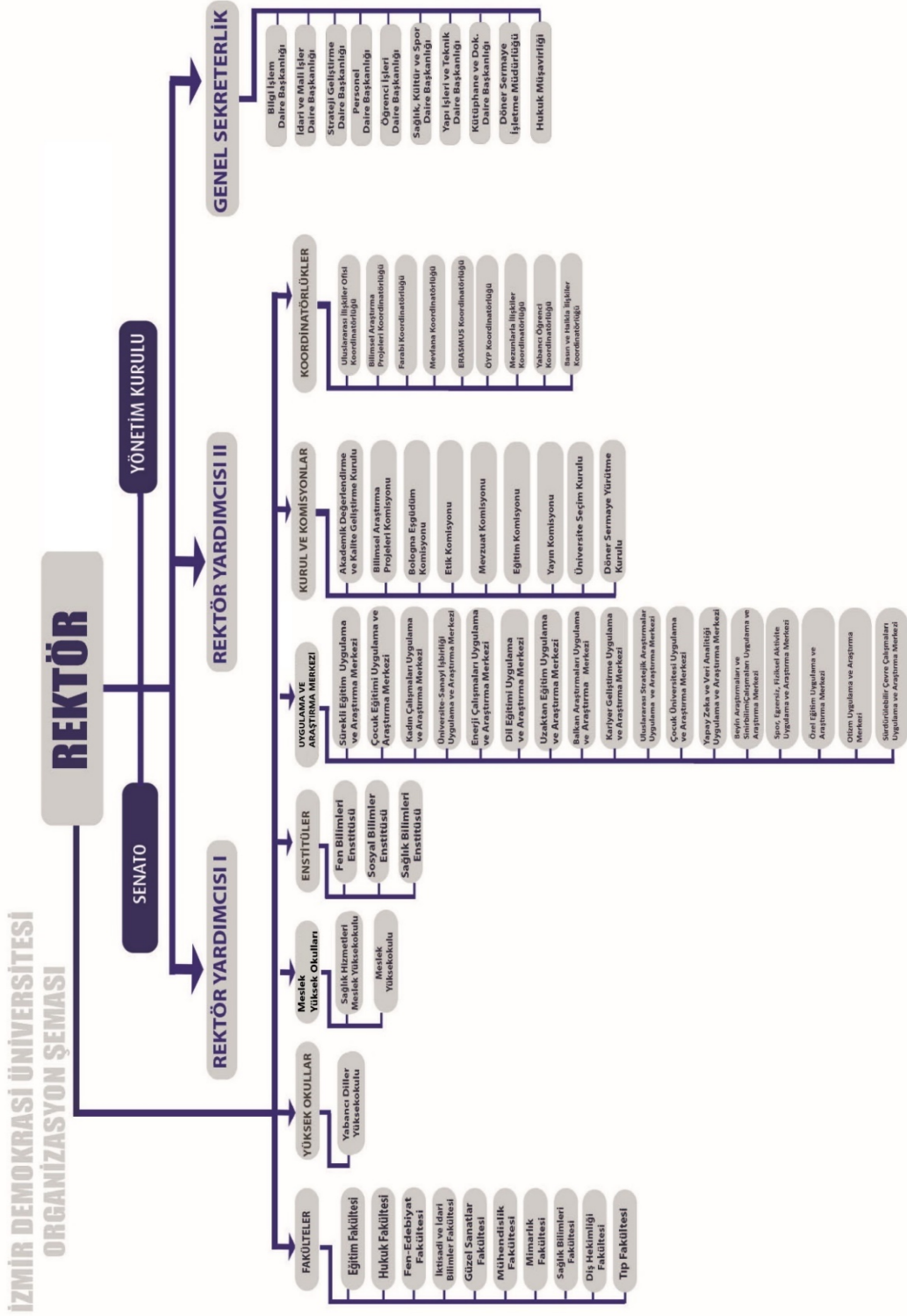
TEMEL DEĞERLER

- Cumhuriyet ve Temel İlkelerine Bağlılık
- Kurumsal Aidiyet Bilincine Sahip Olma
- Disiplinler Arası Yaklaşım, Yenilikçilik-Yaratıcılık
- Demokratiklik ve Katılımcılık
- Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik
- Estetik Duyarlılık ve Çevreye Saygı
- Kalite ve Verimlilik Odaklılık
- Sosyal Sorumluluk Bilincine Sahip Olma ve Toplumsalcılık
- Etik Değerlere ve Hukukun Üstünlüğüne Bağlılık
- Fırsat Eşitliği, Liyakat ve Hakkaniyet
- İfade Özgürlüğü, Akademik Özgürlük ve Farklı Düşüncelere Saygı

AMAÇLAR	HEDEFLER
Amaç 1. Bilimsel ve sanatsal araştırmaları nicelik ve nitelik olarak geliştirmek.	H1.1: Stratejik plan döneminde nitelikli bilimsel ve sanatsal araştırma ve yayınların sayısı her yıl %5 oranında artırılabacaktır. H1.2: Öğretim elemanlarının bilimsel ve sanatsal çalışmalarına yapılan destekler artırılabacaktır. H1.3: Kamu ve özel sektör kuruluşları ile araştırma iş birlikleri kurulması ve geliştirilmesi sağlanacaktır.
Amaç 2. Araştırmacı, yenilikçi ve eleştirel düşüncüyü destekleyen, nitelikli eğitim ve öğretimi sağlamak.	H2.1: Araştırmacı, eleştirel, bilimsel düşüncüyü geliştiren pedagojik eğitim-öğretim süreç, yöntem ve organizasyonlar tasarlanacaktır. H2.2: Öğretim elemanları ve öğrencilerin deneyimlerinin ulusal ve uluslararası boyutta güçlendirilmesi sağlanacaktır. H2.3: Donanımlı derslik, laboratuvar, atölye, sağlık merkezleri, öğrenci yaşam merkezi, teknokent, kültür ve sanat merkezleri gibi olanaklar artırılabacaktır. H2.4: Stratejik Plan döneminde, çift anadal eğitimi alma imkânı sunan programların sayısı artırılabacaktır.

AMAÇLAR	HEDEFLER
<p>Amaç 3. Bilimsel alanlarda, ulusal ve uluslararası düzeyde, saygınlığı ve tanınırlığı artırmak.</p>	<p>H3.1: Basın ve halkla ilişkiler birimi kurularak, dış paydaşlara yönelik tanıtım etkinlikleri artırılabacaktır.</p> <p>H3.2: Her fakülte tarafından yılda en az bir kez bilimsel ve/veya sanatsal (kongre, sempozyum, bienal, trienal, çalıştay veya panel gibi) etkinlik yapılacaktır.</p> <p>H3.3: Öğretim üyelerinin ve öğrencilerin ulusal ve uluslararası bilimsel ve sanatsal faaliyetlere katılımlarının artırılması sağlanacaktır.</p> <p>H3.4: Üniversitelere yönelik olarak düzenlenen ulusal veya uluslararası fuar ve benzeri etkinliklere katılım sayısı artırılabacaktır.</p>
<p>Amaç 4. Orta ve uzun vadede amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik kurum kültürünü oluşturmak.</p>	<p>H4.1: Personelin kuruma bağlılığını artırıcı faaliyetler yürütülecektir.</p> <p>H4.2: Dış paydaşlarla ilişkiler ve iş birlikleri geliştirilecektir.</p> <p>H4.3: İş sağlığı ve güvenliği bilinci, altyapısı geliştirilecek ve güçlendirilecektir.</p>
<p>Amaç 5. Üniversitenin kurumsal, teknolojik ve fiziksel altyapısını güçlendirmek.</p>	<p>H5.1: Plan süresince üniversitenin yeni yerleşke alanında, en az bir derslik binası, bir idari bina, bir öğrenci sosyal etkinlik merkezi ve bir merkezi laboratuvar binasının kullanıma alınması sağlanacaktır.</p> <p>H5.2: Bilişim destekli hizmetler iyileştirilecek ve geliştirilecektir.</p> <p>H5.3: Bilişim teknolojileri ile desteklenmiş kullanıcı odaklı çalışma alanları iyileştirilerek, kütüphane hizmetlerinin kalitesi artırılabacaktır.</p>

Teşkilat Şeması

1.1. 2022 YILI YATIRIM PROGRAMI PROJE BİLGİLERİ

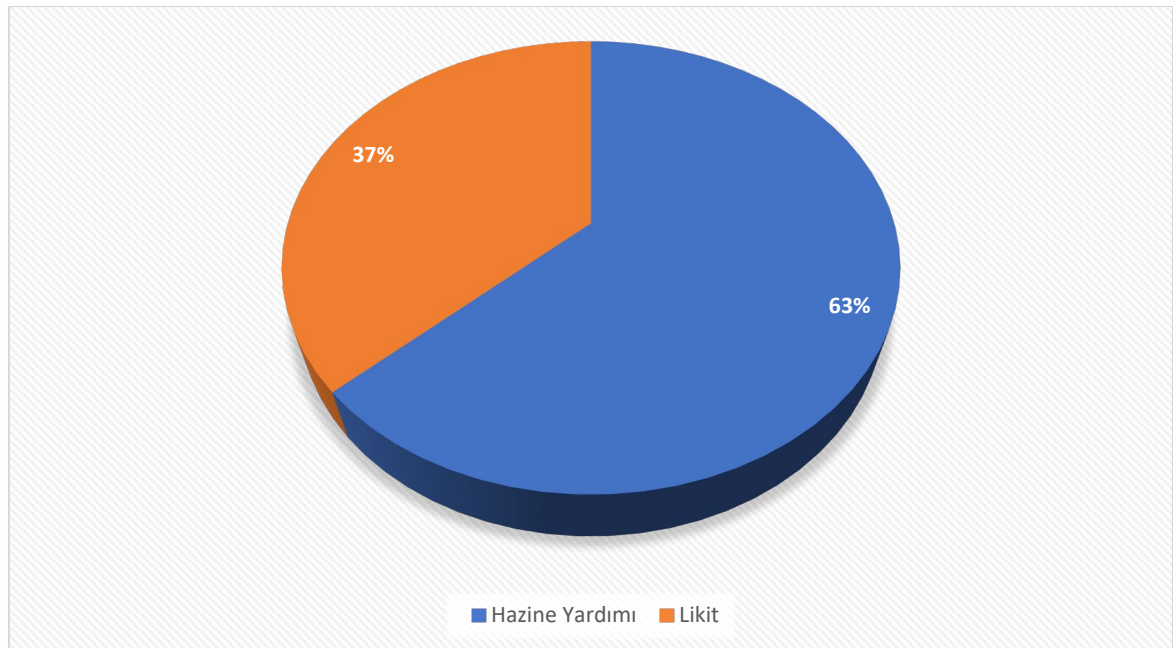
Tablo 1. 2022 Yılı Yatırım Programı Proje Finansman Kaynakları

PROJE NO	PROJE ADI	2022 YILI PROGRAM ÖDENEĞİ	FİNANSMAN KAYNAĞI		
			HAZİNE YARDIMI	KURUM İÇİ AKTARMA	LİKİT
2022H03-187334	Çeşitli Ünitelerin Etüt Projesi	200.000,00	200.000,00	84.000,00	340.000,00
2022H03-187336	Yayın Alımı	1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	0,00
2022H03-187338	Muhtelif İşler	5.000.000,00	5.000.000,00	1.431.000,00	0,00
2020H03-151548	Kampüs Altyapısı	4.000.000,00	4.000.000,00	0,00	0,00
2021H03-186566	Derslik ve Merkezi Birimler	10.000.000,00	10.000.000,00	0,00	11.400.000,00
TOPLAM		20.200.000,00	20.200.000,00	1.515.000,00	11.740.000,00

1.2. YATIRIMLARIN FİNANSMAN KAYNAKLARI

İzmir Demokrasi Üniversitesi'nin 2022 Yılı Yatırım Programında Eğitim-Yükseköğretim sektöründe toplam 5 adet proje için 20.200.000,00 TL kaynak öngörülmüştür. 2022 yılı içerisinde Çeşitli Ünitelerin Etüt Projesi ve Muhtelif İşler Projesine Derslik 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 21. maddesine istinaden kurum içi aktarma ile 1.515.000.000,00.-TL ödenek aktarılmıştır. Bunun yanında Derslik ve Merkezi Birimler Projesine net finansman fazlasından 11.400.000,00 TL eklenmiştir. İzmir Demokrasi Üniversitesinin Eğitim-Yükseköğretim sektöründe toplam ödeneği 31.940.000,00 TL olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 1. İzmir Demokrasi Üniversitesi Yatırımların Kaynaklara Göre Dağılımı

1.3. ÜNİVERSİTEMİZ YATIRIMLARININ FİNANSMAN KAYNAKLARI VE HARCAMA BİLGİLERİ

Tablo 2. 2022 Yılı Sektör Bazında Yatırımların Harcama Bilgileri

SEKTÖRÜ	PROGRAM YILI ÖDENEĞİ	YILSONU REVİZELİ ÖDENEĞİ	YILSONU REVİZELİ ÖDENEKLERİN FİNANSMAN KAYNAĞI		YILSONU HARCAMA TOPLAMI (TL)
			HAZİNE	LİKİT	
EĞİTİM-YÜKSEKÖĞRETİM	20.200.000,00	31.940.000,00	20.200.000,00	11.740.000,00	19.804.025,59

2- ÜNİVERSİTEMİZİN MEVCUT ÜRETİM/ HİZMET KAPASİTESİ

Üniversitemiz; 3 Enstitü, 10 Fakülte, 1 Yüksekokul, 2 Meslek Yüksekokulu, 17 Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Rektörlüğe bağlı diğer birimlerle Karabağlar ilçesinde Üçkuyular'da, Konak ilçesinde Güzelyalı'da ve Kemalpaşa İlçesindeki eğitim binasında hizmet vermeye devam etmektedir.

Tablo 3. Toplam Alan / Mülkiyet Durumu

Yerleşke Adı	Üniversite	Mülkiyet Durumu(m ²) Hazine-Orman	Diğer	Toplam Alan
Üçkuyular Yerleşkesi	-	3.758	-	3.758
Güzelyalı Yerleşkesi	-	1.660	-	1.660
Uzundere Yerleşkesi	-	383.878	-	383.878
Kemalpaşa Eğitim Binası	-	-	1.250	1.250
Toplam	-	389.296	1.250	390.546

Kaynak: Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı

Tablo 4. Kapalı Alanların Kullanım Amacına Göre Dağılımı

Hizmet Alanı	Özel Bütçe		Bütçe Dışı İşletilen		Genel Toplam
	Merkez Yerleşke	Merkez Dışı Yerleşke (Ek Bina)	Döner Sermaye Kapsamında	Diğer	
Eğitim	3.372,30	5.587,37	-	-	8.959,67
İdari	2.925,70	1.576,57	-	-	4.502,27

Mediko Sosyal	27,30	-	-	-	27,30
Barınma	-	-	-	-	-
Beslenme	366,30	970,62	-	-	1.336,92
Kültür	1.419,00	1.100,58	-	-	2.519,58
Spor	-	-	-	-	-
Hastane	-	-	-	-	-
Sosyal Tesis	-	-	-	435,10	435,10
Genel Toplam	8.510,60	9.235,14	-	435,10	17.780,84

Kaynak: Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı

Eğitim Alanları

118 adet sınıftan oluşan eğitim alanı 5.900 kapasiteli olup, 6.720,41 m²'dir. Aynı şekilde 26 adet laboratuvar 780 kişi kapasiteli olup, 1.814,73 m²'dir.

Tablo 5. Eğitim Alanlarının Birimlere Göre Dağılımı

Eğitim Alanları	Sayı (Adet)	Kapasite (Kişi)	Alan (m ²)
Amfi	-	-	-
Sınıf	118	5.900	6.720,41
Eğitim/ Araştırma Laboratuvarı	23	590	1.451,18
Bilgisayar Laboratuvarı	3	190	363,55
TOPLAM	144	6.680	8.534,87

Kaynak: Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı

Taşıtlar

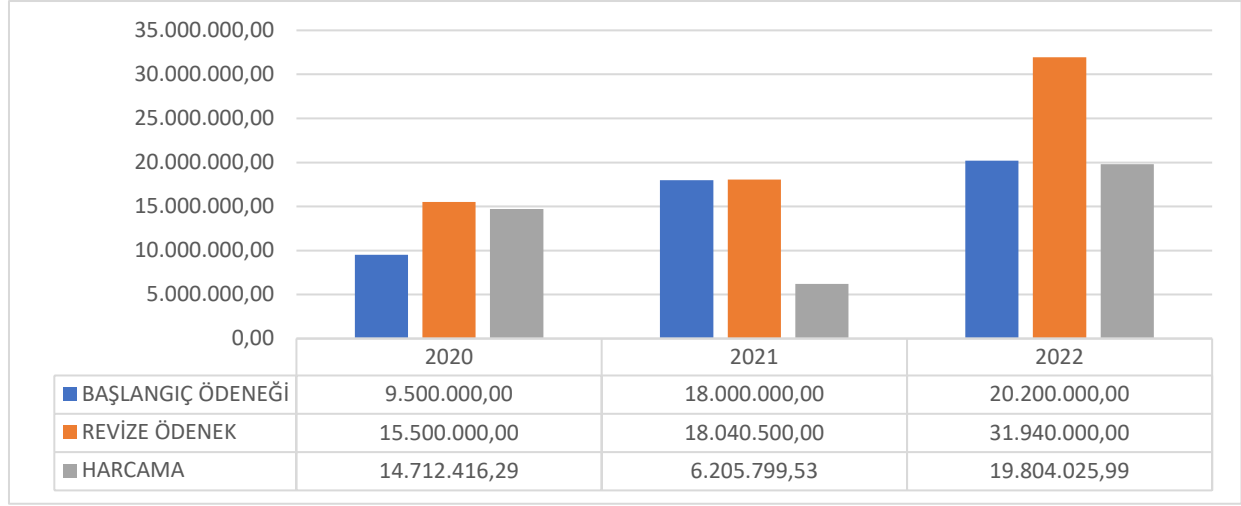
Üniversitemizin mülkiyetinde 1 adet midibüs ve 1 adet binek araç bulunmaktadır. Rektörlük makamı olarak 1 adet binek otomobil mevcut olup, söz konusu araç İzmir Valiliğince tahsis edilmiştir. Bunun yanında 1 adet de kiralık binek otomobilimiz vardır.

3- 2022 YILI YATIRIM UYGULAMALARI

Üniversitemiz eğitim-yükseköğretim sektöründe yer alan projelerin yıllar itibari ile toplam ödenekleri incelendiğinde devamlı azalma eğilimi görülmektedir. 2022 yılı yatırım programında eğitim-yükseköğretim sektöründe 5 adet proje desteklenmiş ve söz konusu projeler için 20.200.000,00 TL hazine yardımı ve 11.740.000,00 TL net finansman fazlası olmak üzere toplam 31.940.000,00 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yatırım ödeneklerinde önceki yıla göre yaklaşık olarak %12 artış olmuştur.

Tablo 6. Yıllar İtibariyle Yatırım Ödenekleri

YILI	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	REVİZE ÖDENEK	HARCAMA
2020	9.500.000,00	15.500.000,00	14.712.416,29
2021	18.000.000,00	18.040.500,00	6.205.799,53
2022	20.200.000,00	31.940.000,00	19.804.025,99

Grafik 2. Yıllar İtibariyle Yatırım Ödenekleri

Üniversitemize 2022 Yılı Yatırım Programı ile yatırım (sermaye) giderleri için toplam 20.200.000,00 TL. ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içerisinde yapılan ilave ödenek kayıtları sonucu yılsonu ödenek toplamı 31.940.000,00 TL'ye ulaşmıştır. Toplam ödeneğin 19.804.028,99 TL'si harcanmıştır. Sektörel bazda ödenek ve harcamalara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 7. Yatırımların Yılsonu Harcama Bilgileri

Sektör	Proje Sayısı	2022 Yılı Program Ödeneği	2022 Yıl Sonu Ödeneği	2022 Yıl Sonu Harcaması	Harcama Oranı
Eğitim-Yükseköğretim	5	20.200.000,00	31.940.000,00	19.804.028,99	%62

Tablo 8. Eğitim-Yükseköğretim Proje Bilgileri

PROJE ADI	BÜTÇE ÖDENEĞİ	LİKİT	AKTARMA	DÜŞÜLEN	REVİZE ÖDENEK	HARCAMA
Çeşitli Ünitelerin Etüt Projesi	200.000,00	340.000,00	84.000,00	0,00	624.000,00	573.026,29
Yayın Alımı	1.000.000,00	0,00	0,00	655.000,00	345.000,00	0,00
Muhtelif İşler	5.000.000,00	0,00	1.431.000,00	0,00	6.431.000,00	6.401.711,11
Kampüs Altyapısı	4.000.000,00	0,00	0,00	860.000,00	3.140.000,00	370.508,93
Derslik ve Merkezi Birimler	10.000.000,00	11.400.000,00	0,00	0,00	21.400.000,00	12.458.779,26
TOPLAM	20.200.000,00	11.740.000,00	1.515.000,00	1.515.000,00	31.940.000,00	19.804.028,99

4- 2022 YILI PROJE UYGULAMALARI

4.1. DEVAM EDEN PROJELER

4.1.1. KAMPÜS ALTYAPISI PROJESİ

“Kampüs Altyapısı” projesi, 2022 Yılı Yatırım Programında; 2020H03-151548 proje numarası, 9.082.000,00 TL proje tutarı ve 4.000.000,00 TL yılı ödeneği olarak yer almaktadır. Projenin karakteristiğinde; doğalgaz dönüşümü, elektrik hattı, kampüs içi yol, kanalizasyon hattı, peyzaj, su isale hattı ve telefon hattı işleri bulunmaktadır. Uzundere Yerleşkesinde devam eden çalışmalar doğrultusunda 378.508,93 TL harcama yapılmıştır.

Proje No	2020H03-151548
Sektörü	Eğitim
Projenin Adı	Kampüs Altyapısı
Proje Yeri	İZMİR
Proje Başlama-Bitiş Tarihi	2020-2022
Proje Tutarı	9.082.000,00
Yılı Ödeneği	4.000.000,00
Revize Ödenek	3.140.000,00
Toplam Harcama	378.508,93
Açıklama	“Kampüs Altyapısı” projesi, 2022 Yılı Yatırım Programında; 2020H03-151548 proje numarası, 9.082.000,00 TL proje tutarı ve 4.000.000,00 TL yılı ödeneği olarak yer almaktadır. Projenin karakteristiğinde; doğalgaz dönüşümü, elektrik hattı, kampüs içi yol, kanalizasyon hattı, peyzaj, su isale hattı ve telefon hattı işleri bulunmaktadır. Uzundere Yerleşkesinde devam eden çalışmalar doğrultusunda 378.508,93 TL harcama yapılmıştır.

4.1.2. DERSLİK VE MERKEZİ BİRİMLER

“Derslik ve Merkezi Birimler” projesi, 2022 Yılı Yatırım Programında; 2021H03-186566 proje numarası, 10.000.000,00 TL proje tutarı ve 61.402.000,00 TL yılı ödeneği olarak yer almaktadır. Projenin karakteristiğinde; Diş Hekimliği Fakültesi 4 ve 5 inci sınıf öğrencilerinin klinik uygulama eğitimlerini için tahsisi yapılan Karabağlar ilçesi Uzundere yerleşkesinde 1.000 m² kapalı alana sahip 30 ünitlik prefabrik hizmet binasının yanında yine aynı yerleşkede 10.000 m² kapalı alana sahip merkezi derslik binası yapım işini kapsamaktadır. Bu kapsamda 2022 yılında bu projeye 11.400.000,00 TL ödenek aktarılmıştır.

Proje No	2021H03-186566
Sektörü	Eğitim
Projenin Adı	Derslik ve Merkezi Birimler
Proje Yeri	İZMİR
Proje Başlama-Bitiş Tarihi	2021-2024
Proje Tutarı	61.402.000,00
Yılı Ödeneği	10.000.000,00
Revize Ödenek	21.400.000,00
Toplam Harcama	12.458.779,26
Açıklama	“Derslik ve Merkezi Birimler” projesi 2022 Yılı Yatırım Programında; 2020H03-154824 proje numarası, 61.402.000,00 TL proje tutarı ve yılı ödeneği 10.000.000,00 TL olarak yer almıştır. 2022 yılında derslik ve merkezi birimler projesi kapsamında Uzundere yerleşke alanında toplam 1.000 m ² kapalı alana sahip Diş Hekimliği Klinik Uygulama Eğitimleri binası ve 10.000 m ² kapalı alana sahip Merkezi Derslik binası inşaatı yapım işini kapsamaktadır.

4.2. TAMAMLANAN PROJELER

4.2.1. YAYIN ALIMI

Proje No	2022H03-187336
Sektörü	Eğitim
Projenin Adı	Yayın Alımı
Proje Yeri	İZMİR
Proje Başlama-Bitiş Tarihi	2022-2022
Proje Tutarı	345.000,00
Yılı Ödeneği	1.000.000,00
Revize Ödenek	345.000,00
Toplam Harcama	0,00
Açıklama	“Yayın Alımı” projesi 2022 Yılı Yatırım Programında; 2022H03-187336 proje numarası, 1.000.000,00 TL proje tutarı ve yılı ödeneği olarak belirlenmiştir. 2022 yılında yayın alımı yapılmamıştır.

4.2.2. ETÜT PROJE

Proje No	2022H03-187334
Sektörü	Eğitim
Projenin Adı	Çeşitli Ünitelerin Etüt Projesi
Proje Yeri	İZMİR
Proje Başlama-Bitiş Tarihi	2022-2022
Proje Tutarı	624.000,00
Yılı Ödeneği	200.000,00
Revize Ödenek	624,000,00
Toplam Harcama	573.026,29
Açıklama	“Çeşitli Ünitelerin Etüt Projesi” projesi 2022 Yılı Yatırım Programında; 2022H03-187334proje numarası, 200.000,00 TL proje tutarı ve yılı ödeneği olarak yer almıştır. 2022 yılında merkezi derslik projesi kapsamında bu proje ile ilgili olarak 340.000,00 TL net finansman olarak ödenek eklenmiş ve 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 21. maddesine istinaden 84.000,00 TL ödenek aktarılmıştır.

4.2.3. MUHTELİF İŞLER

Proje No	2022H03-187338
Sektörü	Eğitim
Projenin Adı	Muhtelif İşler
Proje Yeri	İZMİR
Proje Başlama-Bitiş Tarihi	2022-2022
Proje Tutarı	6.431.000,00
Yılı Ödeneği	5.000.000,00
Revize Ödenek	6.431.000,00
Toplam Harcama	6.401.711,11
Açıklama	“Muhtelif İşler” projesi 2022 Yılı Yatırım Programında; 2022H03-187338 proje numarası, 6.431.000,00 TL proje tutarı ve yılı ödeneği 5.000.000,00 olarak yer almıştır. 2022 yılında bu proje kapsamında Üniversitemiz Üçkuyular, Güzelyalı ve Uzundere yerleşkelerindeki akademik ve idari birimlerin ihtiyaçları doğrultusundaki alımlar ile özellikle Uzundere yerleşkesinde yapılan prefabrik yapıların donatımı (masa, sandalye, sıra, dolap, vb.) için yapılan alımlar gerçekleştirilmiştir.

